

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: **60**

data posiedzenia: **18 listopada 2020 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie „Raportu z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2019 rok”.
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (druk senacki nr 253, druki sejmowe nr 644, 671 i 671-A).
3. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie udziału w niektórych wyborach przez obywateli jednego Państwa zamieszkujących na terytorium drugiego Państwa, podpisanej w Warszawie dnia 29 maja 2020 r. (druk senacki nr 242, druki sejmowe nr 487 i 600).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, w celu umieszczenia Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu w katalogu osób uprawnionych do ulgi w transporcie publicznym kolejowym (P10-38/20).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, celem stworzenia nowej instytucji – społecznego opiekuna zieleni (P10-39/20).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, w celu uporządkowania podmiotowego ustaw, oraz zmiany ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej w celu ustanowienia następcy prawnego Komisji Majątkowej (P10-42/20).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w celu umożliwienia niektórym kredytobiorcom zawieszenia spłaty kredytów bankowych (P10-47/20).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny oraz zmiany ustawy z dnia 22 kwietnia 1964 r. w sprawie wstrzymania biegu przedawnienia w stosunku do sprawców najcięższych zbrodni hitlerowskich popełnionych w okresie drugiej wojny światowej, w celu uporządkowania przepisów ustaw (P10-49/20).
9. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w celu zniesienia podatku od zysków kapitałowych (P10-51/20).

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Aleksander Pociąg.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Bogdan Borusewicz, Marek Martynowski, Gabriela Morawska-Stanecka, Marek Plura, Aleksander Pociąg, Joanna Sekuła, Michał Seweryński, Lidia Staroń,

goście, m.in.:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

sekretarz stanu Piotr Wawrzyk ze współpracownikami,

Ministerstwo Sprawiedliwości:

podsekretarz stanu Anna Dalkowska ze współpracownikami,

Ministerstwo Klimatu i Środowiska:

dyrektor Departamentu Ochrony Przyrody Łukasz Rejt,

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:

dyrektor Departamentu Prawnego Marcin Wereszczyński,

naczelnik Wydziału Regulacji Prawnych w Departamencie Wyznań Religijnych i Mniejszości Narodowych i Etnicznych Monika Piszcz-Czapla,

Kancelaria Senatu:

wicedyrektor Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko,

pracownik Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski,

wicedyrektor Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz,

pracownicy Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji: Marzena Krysiak, Gabriela Kopania, Monika Ruszczyk.

Ad 1.

„Raport z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2019 rok” przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk.

Jest to ósmy roczny raport pełnomocnika ministra spraw zagranicznych ds. postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka. Raport wraz z obszernymi załącznikami zawiera informacje na temat wszelkich działań podejmowanych przez rząd w okresie sprawozdawczym w celu wykonania orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich.

Rok 2019 był kolejnym rokiem, w którym doszło do zmniejszenia liczby orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka pozostających w procedurze wykonywania. W nadzorze Komitetu Ministrów Rady Europy pozostało 98 orzeczeń (w tym 69 wyroków i 29 decyzji zatwierdzających ugody zawarte między rządem a skarżącymi).

Nad informacją przeprowadzono dyskusję.

Senator Aleksander Pociąg zwrócił uwagę, iż w dalszym ciągu dużą grupę spraw wnoszonych czy też będących już w Trybunale stanowią sprawy związane z przewlekłością postępowań toczących się przed polskimi sądami. Ponadto zwrócił uwagę, iż pomimo zapowiadanych przez rząd działań zmierzających do wykonania orzeczenia ETPC z 2015 r. w sprawie Rutkowski przeciwko Polsce do chwili obecnej nie zostały wdrożone procedury prawne zmierzające do wykonania tego wyroku.

W dalszej części dyskusji senator Aleksander Pociąg poprosił o wyjaśnienia odnoszące się do relacji pomiędzy rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Radą Europy dotyczących w szczególności nieopublikowanych od 2017 r. w języku polskim wyroków Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, braku przewodniczącego polskiej delegacji do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, braku następcy rzecznika praw obywatelskich, braku listy

kandydatów do Komitetu Przeciwno Torturom czy też konieczności przygotowania, w związku z upływem kadencji obecnego sędziego do ETPC prof. dra hab. Krzysztofa Wojtyczki, listy kandydatów na to stanowisko.

Senator Michał Seweryński z kolei dopytywał ministra Piotra Wawrzyka, jakie wymagania muszą zostać spełnione, aby orzeczenia zapadłe przed trybunałem były wykonywane przez polski rząd bez zbędnej zwłoki.

Po zakończeniu dyskusji przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zaproponował, aby komisja przyjęła do wiadomości „Raport z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2019 rok”.

Komisja zapoznała się z przedstawioną informacją.

Konkluzja:

Komisja zapoznała się z „Raportem z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2019 rok”.

Ad 2.

Ustawa ma na celu dostosowanie przepisów ustawy nowelizowanej do wymogu posiadania przez sędziów i asesorów sądowych oraz prokuratorów i asesorów prokuratury wyłącznie obywatelstwa polskiego. Ponadto ustawa dostosowuje termin ogłoszenia wykazu wolnych stanowisk asesorskich przewidzianych dla egzaminowanych aplikantów do potrzeb kadrowych sądownictwa.

Ustawę omówiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Anna Dalkowska.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko przedstawiła opinię w sprawie ustawy wraz z uwagami i zaproponowała odpowiednią poprawkę.

Nad omawianą ustawą przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zgłosił poprawkę zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne i zaakceptowaną przez przedstawicieli rządu, a także 1 własną poprawkę.

Komisje przyjęły jednogłośnie wszystkie zgłoszone poprawki.

Sprawozdawcą komisji będzie senator Aleksander Pociąg.

Konkluzja:

Komisja wnosi o wprowadzenie 2 poprawek do ustawy (druk senacki nr 253 A).

Ad 3.

Ustawa ma na celu nadanie obywatelom Polski oraz obywatelom Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej praw wyborczych w niektórych wyborach samorządowych – analogicznie do tych, które posiadali do momentu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej.

Ustawę omówił dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Marcin Wereszczyński.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego nie zgłosił uwag do ustawy.

Uwag nie zgłoszili również senatorowie.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg złożył wniosek o przyjęcie rozpatrywanej ustawy bez poprawek.

W wyniku głosowania komisja przyjęła jednogłośnie ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (druk senacki nr 242 A).

Ad 4.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, w celu umieszczenia Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu w katalogu osób uprawnionych do ulgi w transporcie publicznym kolejowym (P10-38/20), przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Monika Ruszczyk.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną. Autor petycji postuluje dodanie do katalogu osób uprawnionych do 100-procentowej ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego, na podstawie biletów jednorazowych, Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu. Autor petycji uważa, że w krajowych zasobach krwi często występuje deficyt, szczególnie w przypadku grup krwi o czynniku Rh-, zatem propozycja dodatkowego uhonorowania osób zasłużonych dla honorowego krwiodawstwa ma szczególnie wyświadczyć społeczny.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji głos zabrali senatorowie Marek Martynowski, Aleksander Pocięj i Bogdan Borusewicz.

Senator Marek Martynowski zgłosił wniosek o zasięgnięcie opinii Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Infrastruktury oraz jednostek samorządu terytorialnego w zakresie postulatów zawartych w petycji.

Senatorowie przyjęli ten wniosek przez aklamację.

Konkluzja:

Komisja nie zakończyła prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 5.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, celem stworzenia nowej instytucji – społecznego opiekuna zieleni (P10-39/20), przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną. Przedmiotem petycji jest stworzenie podstaw prawnych do powoływania społecznych opiekunów zieleni, których zadaniem byłoby ułatwianie pracy urzędowi związanym z ochroną przyrody. Wnoszący petycję proponuje, by społecznym opiekunem zieleni mógł zostać obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający pełną zdolność do czynności prawnych, znający przepisy z zakresu ochrony przyrody oraz wyrażający zgodę na objęcie tej funkcji. Do zakresu działań społecznych opiekunów zieleni należałoby m.in. upowszechnianie wiedzy o przyrodzie, współdziałanie z urzędami, pouczanie osób działających na szkodę przyrody, kontrola przestrzegania prawa w zakresie ochrony przyrody przez wykonawców robót.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

Dyrektor Departamentu Ochrony Przyrody w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Łukasz Rejt wskazał, iż nie ma potrzeby dokonywania zmian w obecnie obowiązującej ustawie o ochronie przyrody.

Senator Marek Martynowski zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła jednogłośnie ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 6.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, w celu uporządkowania podmiotowego ustaw, oraz zmiany ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej w celu ustanowienia następcy prawnego Komisji Majątkowej (P10-42/20), przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Gabriela Kopania.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. Autor petycji postuluje uporządkowanie nazewnictwa w ustawie o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, uaktualnienie odesłania do ustawy i uporządkowanie przepisów odwołujących się do uchylonego artykułu w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych oraz ustanowienie następcy prawnego Komisji Majątkowej, dla spraw regulacyjnych prowadzonych po Komisji Majątkowej, w ustawie o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji głos zabrali senatorowie oraz naczelnik Wydziału Regulacji Prawnych w Departamencie Wyznań Religijnych i Mniejszości Narodowych i Etnicznych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Monika Piszcz-Czapla, która przekazała informacje o toczących się w resorcie pracach uwzględniających postulaty zawarte w petycji.

Senator Bogdan Borusewicz zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 7.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w celu umożliwienia niektórym kredytobiorcom zawieszenia spłaty kredytów bankowych (P10-47/20), przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Marka Nowaka. Petycja dotyczy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (DzU z 2020 r. poz. 695). Autor petycji wnosi o dodanie nowego przepisu w brzmieniu:

„1. Na wniosek kredytobiorcy złożony do dnia 30 czerwca 2020 r., który nie wymaga uzasadnienia, bank zawiesza na okres 3 miesięcy spłatę kredytu.

2. Za kredytobiorców, o których mowa w pkt 1, uważa się konsumentów oraz przedsiębiorców zatrudniających nie więcej niż 9 osób według stanu na dzień 29 lutego 2020 r.

3. Umowy objęte zawieszeniem i terminy zapłaty rat podlegają przedłużeniu o okres zawieszenia.

4. W okresie zawieszenia nie są naliczane odsetki ani żadne inne koszty wynikające z umów kredytu.

5. W okresie zawieszenia umowy nie mogą zostać rozwiązane ani zmienione inaczej niż na mocy porozumienia stron.”.

Zdaniem autora petycji proponowana zmiana przepisów, w dobie epidemii koronawirusa,

wpłyne na poprawę sytuacji finansowej konsumentów i niektórych przedsiębiorców, którzy zaciągnęli kredyty. Wnoszący petycję w uzasadnieniu podkreśla, że tzw. wakacje kredytowe, wcześniej dostępne w ofercie niektórych banków, nie spełniają oczekiwań kredytobiorców, a czasami finalnie związane są z dodatkowymi obciążeniami dla biorących kredyty.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zgłosił wniosek o niepodjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją, ponieważ postulaty w niej zawarte zostały ujęte w uchwalonej w dniu 19 czerwca br. ustawie o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu z związku z wystąpieniem COVID-19.

W wyniku głosowania komisja przyjęła jednogłośnie ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 8.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny oraz zmiany ustawy z dnia 22 kwietnia 1964 r. w sprawie wstrzymania biegu przedawnienia w stosunku do sprawców najcięższych zbrodni hitlerowskich popełnionych w okresie drugiej wojny światowej, w celu uporządkowania przepisów ustaw (P10-49/20), przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Monika Ruszczyk.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. Autor petycji postuluje uporządkowanie odesłań zawartych w wymienionych ustawach, które odwołują się do aktów nieobowiązujących (uchylonych).

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zgłosił wniosek o niepodjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 9.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w celu zniesienia podatku od zysków kapitałowych (P10-51/20), przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Gabriela Kopania.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Marka Nowaka. Autor petycji postuluje zmianę ustawy w celu zniesienia podatku od zysków kapitałowych lub ograniczenie zniesienia do inwestycji dłuższych niż 12 miesięcy, tj. zwłaszcza zmianę art. 17, art. 30a i art. 30b.

W uzasadnieniu autor petycji wskazuje, że podatek od zysków kapitałowych (potocznie zwany podatkiem Belki) wprowadzono w 2002 r. i wynosił on 20% zysków z depozytów i lokat bankowych. W 2004 r. podatek obniżono do 19%, ale objęto nim także dochody z innych form inwestycji kapitałowych. W opinii autora petycji „przy niskich stopach procentowych, rekordowo niskim oprocentowaniu lokat bankowych oraz zamiarze pompowania publicznych dziesiątek mld złotych (pieniędzy wszystkich Polaków) w podmioty komercyjne (tzw. tarcza antykryzysowa), za wysoce niesprawiedliwe należy uznać utrzymywanie wysokich obciążeń fiskalnych wobec ludności. Szczególnie, że podatek ten często dotyczy oszczędności już raz opodatkowanych (np. dochody z pracy)”. Według autora petycji opodatkowanie zysków kapitałowych zniechęca do oszczędzania i inwestowania na rynku kapitałowym.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

Senator Bogdan Borusewicz zaproponował, aby zasięgnąć opinii Związku Banków Polskich w zakresie postulatów zawartych w petycji.
Senatorowie przyjęli ten wniosek przez aklamację.

Konkluzja:

Komisja nie zakończyła prac nad rozpatrywaną petycją.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową

Opracowano w BPS